

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVEN 2024

Časopis Autorů Jičínska

Večer

Večer má v sobě kouzlo ticha a
barevnou hru tónů.
Večer jsou plíce, jimiž dýchá tisíce
milionů.

Večer jsou polibky.
Večer jsou slova.
Večer je sova.
Láska je večer.

(úryvek)

Petr KOUDELKA

213

Vážení čtenáři,

v červnovém ČAJi se Vám jako host představuje
básník **Petr Koudelka** z Roztok u Prahy
výběrem poezie ze své tvorby.

Rozhovor poskytl **Miroslav Rezek** ze Starých Splavů.
(„**Moje texty jsou jako činka plná závaží,
kterou jakž takž zvládnou zvednout v tréninku,
ale v ostrém závodě visí medaile hodně vysoko.**“)

Připomeneme si **100. výročí úmrtí Franze Kavky**
a poezii **Iliny Pluhařové** k tomuto výročí (**Kafkovské immortely**).

Potřinácté jsem zavzpomínal na počátky organizovaného psaní na
Jičínsku, tentokrát o sborníku **Sedm střípků duhy**.

Prázdniny a olympiáda se blíží,
příště mám pro Vás exkluzivního hosta.
Nechte se překvapit.

Váš Václav

ČAJ pro chvíle pohody

č.213, červen 2024, ročník XXIII

Vydáno 5. června 2024 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský
Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

HOST ČAJE:

PETR KOUDELKA

Skoro celý život jsem prožil v Roztokách u Prahy. Básničky jsem začal psát mezi lety 1976-1991. Od roku 1979 je uváděl Mirek Kovářik ve svém pořadu Zelené peři v pražském divadle Rubín, později pak v Malostranské besedě.

Po roce 2017 jsem se zase k tvorbě vrátil. Mé dvě básničky mi poprvé uveřejnili někdy v 80.letech v Listárně poezie v krajském deníku Svoboda.

Píši volným veršem. Publikoval jsem svoje básničky v Almanachu české poezie Vladimíra Stibora nebo v almanachu Literáti na trati.

Zúčastnil jsem se také několika literárních soutěží, z nichž bych chtěl jmenovat Mělnický Pegas. Moje básničky jsou uvedeny též na YouTube v pořadu ANDĚL o lásce, o verších nebo na autorském webu Literárního klubu Petra Bezruče a jeho hostů.

Vydal jsem zatím dvě básnické sbírky. První sbírka „Co vždycky jenom zbývá“ je průřezem mého literárního snažení od mých začátků až po současnost. Ve druhé sbírce „Páté přes deváté“ jsou básničky z posledních pěti let.

Kromě psaní, teď už jako důchodce, strašně rád chodím do přírody fotografovat.

Hledání lásky

Hledejte lásku.
Není nic víc než tohle hledání.
Neboť všechny vaše sny začínají láskou.
Když končí, je to zase jenom láska,
která vás vrátí zpátky do života.
A proto nepřestávejte hledat lásku.
Když ji najdete, chraňte ji jako oko v hlavě,
jako nejvzácnější koření.
Protože bez lásky nejsou ani vaše sny
a váš život je odnikud nikam.

Vzpomínka

Jsou slova, která proletí nad námi jak křídla tažných ptáků.
Zamávají do čtyř světových stran a kde je jim konec.
Co zbylo ze včerejší noci, už nejde si vzít.
Je sychravo.
Nevyspalo.
Kruhy pod očima.
Kruhy na vodě a bílá zima na krku.
Chlad a hlad vane za tebou.
Ty se ztrácíš z lásky.
Už je tě jenom půl a den ode dne ubývá.
Z mlh nad Vltavou na mě křičí: „Blázne bláznivá!“
Nemysli si, že je všem malérům konec.
Počkej, až vystřízlivíš, to si teprve natlučeš záda
a uvědomíš si délku jejího stínu.
Stínu hvězdy, která padá a která neshoří.
A která jestli někdy dopadne,
připomene ti tvoji vlastní vinu,
za to, že jsi chtěl milovat bláznivě a nešťastně.
Jednu hvězdu jedinou, v té černo černé tmě.

Zlatokop

Stanu se zlatokopem.

V krátkém aljašském létě si narýžuji plný pytel peněz.

Ten pak uložím na fantastický úrok.

Potom si koupím dům se stodolou a s koňmi.

A budu je zapřahat, mé vlastní grošáky, vždy dva a dva.

Na procházky budu jezdit.

Budu obědvat v těch nejdražších restauracích,

ta nejdražší jídla a nejlepšími víny je budu zapíjet.

Opatřím si komorníka a služebnou.

Sjezdím křížem krázem svět.

Kapesní hodinky o třech zlatých pláštích mi budou odměřovat čas blahobyt.

A já budu pomalu pomalinku stárnout.

S fantastickými úroky a s občasnými návštěvami banky,

kteří budou plné vzpomínek na aljašské léto.

Naše doba

Svět sní s rukama pod hlavou a s odvrácenou tváří.

Vzali jsme si život pro jednu a načisto.

Možnost odmítnout je předem zamítnuta jako nepostačující

Začínáme stavět věty.

Od lásek do srdeční knížky na ohmatané stránky tiskneme razítka.

Punc vytrvalosti dobýváme pomocí své vlastní krve.

Spálíme-li se a dostaneme-li ránu.

Přečkáme-li zemětřesení, hlad a narkomany.

Privykneme-li lžím, válkám a vytahanému svetu.

Frontám, planým neštovicím,

částečné neplodnosti, otrávenému ovzduší,

rozmarům počasí, slzám a stále ještě nevyřešené bytové otázce.

Máme právo říct, že jsme, že jsme se naučili žít naší dobu.

Dvacetiletí

Máme své polibky.
Svůj hlad.
Svých dvacet let,
snad až příliš pokročilý věk na lásku.
Máme své vzory.
Svůj charakter.
Svá záda.
Seprané džíny.
Vybledlou košili.
Několik prošlých lístků.
Pár slov z Kainara.
Nedopočítané rovnice.
Nedokončené věty.
Schází nám ještě prožít tolik hodin.
Musíme dosnit ještě tolik snů,
než pochopíme,
proč je život jenom jednou.

Jak namalovat toreadora

Nastálo přestěhuji do podnájmu černého býka.
Mezi kamenné uličky a chudobu.
Properu tam svůj život v divoké vodě.
Strýček Picasso a místní slunce mi poví o vzácných barvách,
hlídaných třemi tucty klíčů,
které se smějí ukazovat jen v úterý
a jen na zvláštní povolení.
Naučím se chytat ryby.
Pít víno.
Chodit do kostela a milovat se na spálené trávě.
Koupím si štětec a paletu.
První obrázek co namaluji bude toreador.

Jak se stavěl svět

A řekl Bůh: „A budiž světlo.“

Potom se rozsvítilo.

A celý svět se začal stavět od základů směrem nahoru
ke složitosti bytí a zániku.

Někde uprostřed přišel člověk do toho všeho.

Pár úsměvů a vrásek a práci si sebou přinesl.

Potom ještě přijela tramvaj od Klárova,
dostavěli Mikuláše a Mozart poprvé navštívil Prahu.

Když otáčeli ten poslední list matičky bible,
roztrhla se zem a tisíc sluncí se rozlilo vesmírem.

To si lidé udělali tu poslední válku.

Večer

Večer má v sobě kouzlo ticha a barevnou hru tónů.

Večer jsou plíce, jimiž dýchá tisíce milionů.

Večer jsou polibky.

Večer jsou slova.

Večer je sova.

Láska je večer.

Večer je slunce zalité do olova.

Večer je síla.

Večer je slabost.

Večer je rozsvícená Kampa.

Večer je park a milenci v něm nazí oděni jen v stíny.

Večer je skřehotání žab a opilá dlažba.

Večer jsou reflektory na svatovítských zdech.

Večer jsou hodiny.

Večer jsou vteřiny.

Večer je okamžik.

Večer je dlouhá cesta.

Večer je uvaděč svítání.

Večer je strážce města.

Tichý a nenápadný.

Jen jeho světla volají v té tmě.

Jen ta světla.

**Moje texty jsou jako činka plná závaží,
kterou jakž takž zvládnou zvednout v tréninku,
ale v ostrém závodě visí medaile hodně vysoko.**

ROZHOVOR – MIROSLAV REZEK

Miroslav Rezek se narodil v Havlíčkově Brodě. Od konce sedmdesátých let žije ve Starých Splavech u Máchova jezera. První literární pokusy pocházejí z doby studií na střední škole. Příležitostné texty z následujících let se staly (s obdivem k panu Hant'ovi) součástí sebraných spisů, odevzdaných do sběrný papíru. Teprve mnohem později začal posílat svoje povídky do různých literárních soutěží. Získal v nich několik ocenění a jeho práce vyšly ve vydaných sbornících.

*** Mírku, jak ty, rodák z Vysočiny,
jsi se dostal do Starých Splavů u Máchova jezera?**

Někdy před padesáti lety jsem odešel za prací na Liberecko. Zhruba po dvou letech jsem čirou náhodou objevil inzerát na prodej stavební parcely ve Starých Splavech, kterou se mi, zřejmě zázrakem, podařilo koupit. Nikdy jsem toho nelitoval, jsme tady s manželkou šťastni.

*** Nestýská se ti po rodném kraji?**

Priznám se, že vlastně ne. Kamarádi z dětství, i spolužáci ze střední školy se, podobně jako já, rozutekli, oženili se a vdaly a já nikdy neměl potřebu prohlížet si na setkáních po letech jejich rodinné fotografie. Jedenácté přikázání: Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky. Dům u silnice s nešťastným číslem na čelní zdi, které snad i předurčilo osudy jeho obyvatel, jsem po smrti rodičů prodal prvnímu zájemci.

*** Říkal jsi mi, že tvůj život byl bohatý na řadu zlomů. Všim čím jsi byl,
byl jsi rád?**

Těch zlomů zase tolik nebylo. Po vojně jsem byl necelé tři roky ekonomem ve sklárnách. Dalších deset let jsem točil pivo a naléval kořalku, polykal kouř z cigaret vlastních i cizích a budil manželku svými nočními návraty. Čeho je moc, toho je příliš, našťastí existují i jiné cesty, resp. koleje. Opět zasáhla náhoda v podobě inzerátu. Mazal jsem výhybky, zapisoval prázdné i plné nákladní vagony, a také jsem přestal kouřit. Po roce mě přednosta stanice, tehdy ještě náčelník, nabídnul kurz na výpravčího a já souhlasil, přestože jsem se toho bál, zároveň jsem ale cítil, že musím. A tak jsem se stal výpravčím a byl jím třicet let. Poslední zaměstnání bylo zcela jistě nejhezčí a nejzajímavější.

*** Psal jsi jako student dívkám poezii? Nebo kdy tě políbila múza?**

První pokusy jsem napsal v tanečních, kdy nás k tomu vybídnul taneční mistr. Múzy ale chodily do jiného kurzu. Nepolíbily mě ony, ani žádná z mých tanečnic. Pro ně jsem byl buď málo básníkem, nebo jsem jim moc šlapal na nohy. Obě odpovědi jsou správné. Tančit jsem dávno přestal, ale z nějakých iracionálních důvodů píšu dodnes.

*** Dával jsi svoje texty někomu číst nebo se vršily v šuplíku?**

Moje první výtvořky nebyly ničím jiným, než nemotornými omluvami za nemotornost na tanečním parketu. U mých tanečnic a zároveň spolužaček mi to na zajímavosti stejně nepřidalo. Většina mých tehdejších pokusů ale končila v koši, a ty, vzaté na milost, v onom pomyslném šupletí. Dnes mnohé svoje texty strkám do šuplíku počítačového. Tam se jich vejde...

*** Jak těžké je předložit svoje texty veřejnosti? Máš svého beta čtenáře, kterému dáváš číst, co jsi vytvořil?**

Moje texty jsou jako činka plná závaží, kterou jakž takž zvládnou zvednout v tréninku, ale v ostrém závodě visí medaile hodně vysoko.

Můj beta čtenář je zároveň i alfou a omegou mého života. Asi nepřekvapivě je to moje manželka. Povídky mívá přečtené během několika minut, zatímco já je tvořím několik hodin, někdy i dní. Propastný nepoměr mezi vynaloženou energií a hotovým výtvořem. Jak pošetil je psát...

*** Píšeš lehce nebo často škrťáš?**

Krásně se mi píše se zavřenýma očima, tak kolem půlnoci. Noční ticho ruší jen cvakání klávesnice, je to taková moje malá noční hudba. Někdy se ale stane, že si spletu polohu prstů a výsledkem jsou texty, kterým sám nerozumím, které ani nedokážu opravit, takže jsou nadobro ztraceny. Ale kdyby se mi ozval vynálezce nějaké nové Enigmy, třeba by je rozluštil a

změnil tím podobu literárního bojiště.

Neumím napsat text na první dobrou, takže škrťám. Ze tří vět dvě, z té zbývající alespoň jedno slovo. Už mě i napadlo, že bych všechna ta vyškrtaná slova přepsal na očíslované papírky, ty hodil do krabice a z ní je potom tahal jako čísla do sportky, abych vyhrál milion nebo zlámanou grešli.

***Nosíš svůj příběh v hlavě, než jej svěříš papíru? Stává se ti, že během psaní třeba změníš konec povídky, když vymyslíš nějaký originální závěr?**

Mít v hlavě hotový příběh, abych ho jenom přenesl na papír, by mě ani nebavilo. Při psaní musím trochu trpět. Nevybírám si jednoznačně kladné hrdiny, protože jím nejsem ani já sám.

Svého člověka zmačkám jako papírový kelímek, poliju ho hrnkem kafe s logrem nebo sklenicí piva, prostě udělám cokoliv, aby nebyl příliš dokonalý. Jsem spokojený, když to všechno přežije.

Originální konce se, snad s výjimkou sci-fi nebo fantasy literatury, už téměř nedají vymyslet. Píšeme jenom jejich variace. Nezbývá, než se s tím smířit. Autoři, kteří přijdou po nás, na tom budou ještě hůř.

***Máš hodně odžito, takže námětů na tvorbu je hodně. Máš nějaké oblíbené téma, ke kterému se vracíš?**

Moje povídky jsou často motivovány vzpomínkami na lidi, kteří už nežijí. Navenek vypadali stejně jako ostatní, ale já věděl, že jsou to mimikry. Že neumějí dávat najevo ani svoji radost, natož svoji bolest. Že trestají sami sebe za skutky někoho jiného. Celý život se je pokouším pochopit. Přeneseně by se dalo říct, že když už mi jejich štafetový kolík přímo nevypadne z ruky, v cílové rovince zakopnu. Přesto jsem pořád jeden z nich.

*** Účastníš se i naší Řehečské slepice. Jaký máš rád humor?**

Černý, anglický, cimrmanovský. V roce 1966 jsem v rádiu slyšel úplně první vysílání z Nealkoholické vinárny U Pavouka, kde vlastně všechno začalo. Pochopil jsem, že jde o mystifikaci, ale právě to na tom bylo krásné. Škoda jen, že se Jára, kvůli hloupé podmínce, že musí jít o skutečně existujícího člověka, nemohl stát největším Čechem. Věřím, že jednou se určitě najde někdo s absolutním smyslem pro humor a ten titul mu udělí in memoriam. Lepší protimluv by ani Jára nevymyslel.

Protipólem jsou třeba povídky Šimka a Grossmana. Nemyslím si, že jsou napsány pro nenáročné a hloupé, právě naopak.

***Kdy poprvé jsi se odhodlal obeslat literární soutěž? S jakým výsledkem?**

Až v roce 2001. Tehdy to bylo o napsání textu s použitím slov, zadaných jedním celostátním deníkem. Bavilo mě hrát si se slovy, napsal jsem několik verzí. Skončil jsem na onom pověstném nebodovaném místě, ale zklamaný jsem nebyl.

Vážně jsem začal brát literární soutěže poměrně nedávno. V roce 2009 jsem poslal povídku do literární soutěže, pořádané Krajskou knihovnou Vysočiny v Havlíčkově Brodě a dostal se do vybrané desítky, de facto do skupiny na sedmém až desátém místě.

*** Kdy přišlo první ocenění a jak tě motivovalo k dalšímu psaní?**

K tomu došlo právě tam. V roce 2012 jsem skončil druhý. Odměnou bylo, kromě tašky knih, i setkání s autorkou Hrdého Budžese, Irenou Douskovou. Měl jsem možnost s ní hovořit a zeptal jsem se, jestli by nechtěla přijet na autorské čtení. Neodmítla.

Bez ohledu na výsledek soutěže jsem už byl rozhodnutý psát dál, i kdyby jediným mým čtenářem měla být moje žena.

*** Takže svoje příspěvky jsi viděl v různých sbornících ze soutěží. Kterého ocenění si nejvíc vážíš?**

Jednoznačně je to vítězství v Literární soutěži Krajské knihovny Karlovy Vary v roce 2017, kdy patronkou soutěže byla Anna Bolavá. Moje povídka Pankreate, jež jsi na nebesích, vyhrála u knihovníků, i u ní. Tu povídku dodnes považuji za nejlepší z těch, co jsem kdy napsal. Příznačné je, že veselá rozhodně není.

*** Neuvažoval jsi o vydání vlastní povídkové knihy? Oslovil jsi nakladatele?**

Oslovit nakladatele si netroufám. Bojím se, že po připomínkách nakladatelských redaktorů by z mojí knihy zůstalo původní jenom jméno autora. Jsem rád, když mi někdo opraví špatnou interpunkci, případně psaní velkých písmen, ale jinak bych chtěl nechat všechno tak, jak jsem to napsal.

*** Uvědomil jsem si, že tvoje povídka Letopočet je jednou z prvních oficiálně vydaných povídek v povídkovém souboru Návraty. Jak se ti naše společná kniha líbí?**

Řeknu pravdu. Mám ji rád. Upřímně přeji úspěch v dalším psaní všem, kteří do knihy přispěli. Snad se naše společná kniha líbí i čtenářům.

V konkurenci obrovského množství vydávaných titulů to jistě nemá lehké, navíc nás, až na výjimky, čtenáři vlastně neznají. O to větší důvod se seznámit.

*** Přispěl jsi do další knihy o tajemstvích. Případá mi, že tvoje tvorba si s tajemstvím ráda pohrává. Je to pravda?**

Už jako kluk jsem četl Poea, ne třeba Foglara. Moc rád jsem tehdy měl science fiction, hlavně Bradburyho. Králem byl, a stále je, King. Dva metry jeho knih mám ostatně doma v knihovně. Nenápadně, ale systematicky z ní vytlačuje ostatní autory. Ti, i když svoje síly spojí, v přetlačování na ně stačí sám. Tak docela sám vlastně ne, pomáhá mu třeba John Coffey. Takže ano, jakékoliv tajemno mám opravdu rád.

*** Máš své oblíbené autory či literární vzory?**

I když mám rád i spoustu cizích autorů, uvedu jenom české. Z těch, kteří už nežijí, je jasnou jedničkou Bohumil Hrabal. Za svoje dílo by si býval zasloužil Nobelovu cenu. On by si ale nejspíš nechal jakýkoliv metál připnout, slušně řečeno, leda tak na zadní část svých kalhot.

Pomyslnou dvojkou je Ladislav Fuchs.

Ze současných českých autorů se mi hodně líbí Miloš Urban. Kdykoliv přijdu k jezeru, vybaví se mi na vodě tančící Hastrman. To je fascinující postava, žádný netvor. Dnes podobné exhibice na hladině jezera možné nejsou. Škoda. V rámci kulturního léta by to mohla být prvotřídní senzace. Ještě tak najít v Máchově pozůstalosti zmínku, že toho tenkrát byl očitým svědkem....

*** Žiješ v Máchově kraji, je zde stále přítomen Máchův vliv, genius loci místa?**

Z mého pohledu se jedná až o nadužívání tohoto pojmu. Nevím, jestli by sám Mácha o něco takového stál. On nemusel vyjít na Bezděz, aby viděl zemi krásnou, vlast jedinou. Mácha něco říká i lidem, kteří v životě nepřečetli jedinou jeho knihu. Možná dokonce ani žádnou jinou. Přijedou, navštíví jeho muzeum, vykoupou se v jeho jezeře, možná někde potkají i Lori. Také tady utratí nějaké peníze. Přijde mi, že v současnosti je to skoro to nejdůležitější. Není to moc, ale ani málo...

*** Cestuješ rád? Máš nějaké oblíbené místo, kde jsi byl? Nebo naopak máš nějaké místo, kam by ses rád podíval?**

Velkým cestovatelem, v tom pravém smyslu slova, jsem nikdy nebyl. Dovolenkové cesty považují jen za jistý druh konzumu. V principu na tom

sice není nic špatného, jenže míst, kde by byl člověk sám, je méně a méně a já nijak netoužím po tom, pohybovat se mezi tisíci lidmi, kteří si dělají selfička, a tím to pro ně končí, zítra budou jinde a všechno se bude opakovat. Stačí mi malý kruh, ve kterém se mohu pohybovat pořád dokola, kromě živých jsou v něm i mrtví, moji předkové, kamarádi, známí. Svět nekonečně obyčejnosti, která neohrožuje samu existenci civilizace.

*** Jičín a Český ráj tě neláká?**

Před mnoha lety jsem byl v Českém ráji na výletu se školou. V Rumcajsově Řáholci jsme tehdy samozřejmě nebyli, ale i tak to bylo hezké. Jičín je zajímavé město s bohatou historií, jenže takových měst je v naší zemi hodně, není možné z nich vybrat jedno. Navíc já nejsem stěhovavý druh, mým vrcholem bylo přestěhování se do Starých Splavů.

*** Představuji si tě, jak sedíš doma na zahradě s lahví piva, díváš se na Bezděz a necháváš se inspirovat krajem? Je to pravda nebo jsi spíš takový ten domácí kutil, který od božího rána tvoří něco na zahradě a v dílně?**

V naší zahradě nejsou zeleninové záhony, ani skleníky, žádný bazén, žádný gril, jen od jara do podzimu stůl a několik židlí. Nešlechtěný trávník se spoustou sedmikrásek a různého jiného plevelu. Bezděz se přede mnou schovává. Dívám se do korun našich dvou starých buků, které v létě poskytují stín a na podzim hýří barvami. Nemohl bych je nechat porazit jen kvůli tomu, abych nemusel každoročně hrabat tisíce bukvic a miliony kusů spadaneho listí. Ty stromy jsou starší než my, ale věřím, že nás přežijí.

Nejsem snad úplně levý, ale do všeuměla mám daleko. Na zatlučení hřebíku nebo namazání vrzajících dveří to stačí. Se zahradou je to horší. Některé květiny považuji za plevel a naopak. Pod dozorem manželky však k fatálním škodám nedochází. A pokud přesto někdy ano, natrhám jí na louce kopretiny...

*** Kdyby sis měl vzít na pustý ostrov jednu knihu, která by to byla?**

Robinson, se skvělými ilustracemi Zdenka Buriana. Návod, jak přežít. Jenom se bojím, že by mě našli dřív, než bych ho stihnul přečíst...

Děkuji za rozhovor.

Václav

FRANZ KAFKA - 100 LET OD ÚMRTÍ

Franz Kafka se narodil 3. července 1883 v Praze. V roce 1906 byl promován doktorem práv. Posléze byl zaměstnán jako úředník v oblasti pojišťovnictví. Krátkou dobu pracoval v Assicurazioni Generali, ale většinu pracovních let 1907 až 1922 strávil v Dělnické úrazové pojišťovně. V roce 1922 odchází do penze, v roce 1924 se jeho zdraví zhoršilo, přijali ho v sanatoriu v Kierlingu, kde 3. června 1924 umírá. Je pohřben na novém židovském hřbitově v Praze.

Za svého života vydal Franz Kafka jenom část své tvorby. Jeho přáním bylo, aby byly všechny jeho rukopisy po smrti zničeny, což ale jeho přítel Max Brody neuposlechl, a tak dnes známe třeba romány *Proces* a *Zámek*, které by jinak byly nenávratně ztraceny.

Přehled nejdůležitějších děl: *Proměna*, *Proces*, *Zámek*, *Nezvěstný*,

Umělec v hladovění

Nejproslulejší z těch, o jejichž vydání Kafka věděl, byla Proměna napsaná roku 1912. V ní vystupuje Řehoř Samsa, který se jednoho dne probudí, ale zjistí, že už není člověkem, ale proměnil se v hmyz.

V Procesu vystupuje ještě tajemnější postava označovaná Josef K., která se v den svých 30. narozenin dozví, že mu hrozí soud. Nejdřív ho přijdou zatknout, ale nechají ho na svobodě, ale pak prochází soudním řízením. podstatou příběhu je úzkost z nevědomosti a malosti tváří tvář byrokracii.

V románu Zámek sledujeme postavu zeměměřiče pojmenovaného K., jak přijíždí do vesnice s tím, že na místním zámku má domluvenou nějakou práci, ale kniha oddaluje K. od jeho práce, nedaří s emu spojit s lidmi ze zámku, z počátku ani není zámek vidět. Nakonec se stává ve vesnici školníkem. Román je nedokončen, takže ponechává ještě výraznější prostor pro spekulace o významu, který je podobně jako u Procesu přiznáván marnému čelení úřednické moci.

Básně k cyklu obrazů Michaila Ščigola – Deníky FK KAFKOVSKÉ IMMORTELLY Ilona Pluahřová

Stačí nůžky a papír

Uprchlík lásky, přítmi
sochařem fantazií,
dopisy od milenek
epitaf skutečnosti halí,
dopisy od milenek
epitaf nůžek noci,
sladkobol srdcervoucí.

Bolestný dopis

Vychrtlý bázní,
ženatý s nejistotou,
stínem svým souzen
za zločin „Kdo jsem?“
bezbranný ořech
obnažen, bez skořápky
životem proklát,
dopis za dopisem.

Pud a Duch

Šero a plamen,
vlaštovka s dýmem,

černý a bílá,
lilie bílá
před svící rozechvělou
ve výhni rozplývá se,
horoucí pramen vášně
vypálit nedokáže
lilií na rameno
lilie punc.

F. K.

V objektivu světa
ctěn i milován
sebemrškačstvím
v lebi bahnem štván.

Zámek

Siluety zvěstí,
samá asi,
vrabec v hrsti
na střeše však holub
v sosu mlhy,
marně k zámku
marně cválá
snaha
na houpacím koni.

Neodcházej

V rakvi pokoje
světlo, přesto tma
v hrdle chroptění
k nebi chtě
padá v hrob.
Neodcházej!
Neodcházím.
Já odcházím!

Zlomený

Židlí sněm, davy dřeva –
náhrobky Ukřižovaných
před trůnem nahrbené
všedností souzeného Odyssea
na dlani špalku nudy –
jeden z nich, padlý kmen, sousto
dřeva,
další strom z davu
v kříži svém zlomen,
v kříži zle trýzní rván,
ke kříži muk svých narovnan.

V kleci

Na stole klec,
moje duše,
já v ní, v kleci
vyplašený,
dotýkám se
sebe, v kleci,
dotýkám se
pěvce žalmů
vězněného
v kleci,
v duši
v sobě – v hrobě.

Sebezpytování

Bezhlavě zakořeněn
do kvádra, do úradu,
Křtitel Jan, pro Salome
sebekat poslal hrdlo
na míse od Salome,
pro nudu, pro Salome
odměnou za zrcadlo.

Láska a nenávisť

Skalisko strážné
drahokam skrývá,
laská i nenávidí,
surová, brousil jsem tě,
ostří tvé oddělilo
zrno mé od plev –
žhavé sny, temná kdyby –
kdyby má..., kdyby mrtvá...

Divadlo stínu

Zbabělý

pod stolem duše své
v bezpečí rozmlouvám s jinými
nevida pro záři nevinnosti
anděly zčernalé předtuchou.

Underground

Pracuje, pracujíc, pracující,
vytloukají klávesy psacích strojů
do prstů, do uší, do mé lebi,
minuty, hodiny, týdny, roky
pod stolem zracívám z mozkořiti
do svého notesu z puklé lebi
očistné proudění skutečného – žití.

Let pojišťováka

Moře sivých ovcí
věrných svému proudu
a já, tečka černá,
hrubka stáda,
kaňka pera
s bílou duší
proti šedi
levituji v nebi.

Krátká povídka

Nadpisy krájí stránky,
bochníky bílé sytí zemi,
podvečer dlouhý vrhá kvítí
na oltář viklavého stolu,
podvečer dlouhý sytí
povídku krátkou.

Cesta za nekonečnem

Vězeň,
lezec v kariéře,
Hyde a Jackyll
trudně
stoupající
k cíli
na dně.

Tajemství tvorby

Touha psát – pochybnosti –
neschopen,
bez zásluh
omylem vzdělaný
z boudy psi – duše své
vleče se za múzou
PROCES svůj požírá
jako pes
se soudci za hřbetem –
s kudlami od zítřků.

Černá a bílá

Černý a bílá
figurky zpovykané
tápaje – tápajíc
hrají žel stejně podle
v milostné šachovnici.

Václav FRANC: VZPOMÍNÁNÍ
Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu) psaní
na Jičínsku po roce 1990.
Část 13.

Rok 2008 pokračoval v úspěších minulého roku. Jedním z pozitiv bylo vydání dalšího sborníku po sedmi letech, jmenoval se *Sedm střípků duhy*. Byl jsem editorem sborníku a obálku nám zpracoval Pavel Hons. Myslím si, že byla zdařilá oproti předchozím sborníkům. Sborník byl představen na slavnostním večeru v jičínské knihovně 11.zář 2008. V almanachu byli zastoupeni tito autoři a autorky: Iлона Pluhařová, Hana Runčiková, Josef Jindra, Bohumír Procházka, Václav Teslík, Petr Veselý a Václav Franc. Tisk provedla pražská Printia spol. s r.o., sponzorsky přispěly tyto firmy Agropodnik a.s. Jičín, Sklopísek Střeleč a.s., Perseus a.s. Běchary a pan Vladimír Úlehla z Jičína. Publikace byla vydána s finanční spoluúčastí Města Jičína.

Tento večer měl několik dalších významných okamžiků, především jsme poděkovali paní ředitelce Lidmile Košťálové za její mnohaletou podporu naší činnosti. Paní ředitelka dojatě děkovala LiSu za propagaci knihovny nejen v Čechách, ale i v zahraničí. Možná jsme si to ani dostatečně neuvědomovali, ale Lidmila Košťálová stála v pozadí našich aktivit, všemožně nás podporovala, což nemusí být až tak samozřejmé. Osobně jsem se rád s paní ředitelkou scházel, naslouchala našim návrhům a plánům, někdy je korigovala, ale pokud to bylo jen trochu možné, vycházela nám všemožně vstříc. Kdo ví, jak by se osud spolku vyvíjel, kdyby na jejím místě byl někdo jiný.

Na její místo přišla v následujícím roce Jana Benešová, ale to už je nová kapitola, o které zase jindy.

Dalším zajímavým momentem byla přítomnost profesorů a studentů Literární Akademie Josefa Škvoreckého z Prahy, především rektora této školy Prof. PhDr. Petra Čorneje. Nezapomenutelný byl český herec a spisovatel Arnošt Goldflam. Nebo spisovatelka Ivona Březinová, která tuto část moderovala a představila další hosty, studentku Zuzanu Frantovou či kastelána na hradě Humprecht Jiřího Holuba.

Právě na pana Goldflama se váže mnoho vzpomínek. Vyprávěl, že se pozdě oženil a měl děti ve vyšším věku. Psal pro ně povídky a četl nám z knihy *Tatínek není k zahoezení*, kde sám sebe stylizoval do role všemocného a vševědoucího tatínka, jak jej ostatně malé děti vidí. A tak začal číst povídky, tuším, že se jmenovala *Jak tatínek vyhrál olympiádu* (možná se pletu). Bylo to v době, kdy se Praha snažila kandidovat na uspořádání

olympiády, což bylo podle mého názoru nereálné. A Goldflam začal číst: „*To byla zase jednou v Praze olympiáda...*“ a celý sál hudebního oddělení se dal do tak strašného smíchu, který trval neskutečně dlouho.

Následoval raut a ještě bližší možnost promluvit si se vzácnými a zajímavými hosty. Nakonec Ilona Pluhařová o dojmech z rautu a vybíravém Arnoštu Goldflamovi vypráví zajímavé historky. Nechte si to někdy vyprávět. Prý nejlépe petřel, kterou z chlebičků zásadně odstraňuje.

Mimochodem já jsem si z večera odvážel i jeden dárek, dostal jsem jej od Ilony Pluhařové a byl to, jak jsem očekával, onen tank, o který jsme se dohadovali již od stmeláče u Prochora. Takže mám teď o jeden tank víc, ale Ilona říká, že je lepší mít o jeden tank víc než o kolečko.

*"Mám v LiSu jeden tank,
jsem nejbohatší z band nad Cidlinou!"*

Přiznám se, že jsem z akce měl tak trochu strach. Připadal jsem si, jako když do okresního města přijede na pohárové utkání mužstvo první ligy, třeba Sparta nebo Slávie, aby to nebyl debakl, ale ... potěšil mě Martin Žantovský, když řekl cestou do Nové Paky: „Na Goldflama jste neměli, ale ostuda to rozhodně nebyla!“

Almanach byl přijat pozitivně, vyšla dokonce příloha Kobry a svůj názor poslala trojice Jan Řehounek, Jindra Lírová a Vladimír Píša. Reakci libereckého Vladimír Píši si dovoluji odcitovat: *SEDM DOBRÝCH ZPRÁV*

Nad almanachem jičínského Literárního spolku LiS mě napadly nejprve dvě zprávy, jak se vousatě vtipkuje, jedna dobrá a jedna špatná: Tou první je, že se stále píše, že nejen v Praze nebo jiných více či méně proslavených městech žijí lidé, kteří neúnavně píšou básně, povídky, romány nebo něco mezi tím nebo něco tomu podobného.

Tou druhou, jak jinak než špatnou zprávou, je poněkud vtíravý pocit: a kdo to po nich bude číst?!

Věřím, že i v LiSu si podobným uvažováním prošli, ale zřejmě moudře usoudili, že na špatné zprávy je času vždycky dost, že ty dobré mají přednost a že i posloupnost těch různých sdělení je přece jen optimistická: nejdříve musíte něco napsat, pak vydat a pak se teprve uvidí, kolik lačných či lhostejných čtenářů se najde nebo také nenajde.

A vždycky je nakonec možné poslat to napsané a vytištěné do světa, přinejmenším mezi přátele, známé, příbuzné a ty další psavce z více či méně proslavených měst a míst. Ale je to také jako v tom jiném vousatém bonmotu: abychom se mohli bát stáří a smrti, musíme se nejdříve narodit. A abychom měli o čem psát, musíme nejprve něco prožít. A nezáleží příliš na tom, jestli je nám pár let přes sedmdesát nebo dvacet, jak je také věkový rozptyl sedmi autorů a autorek zastoupených v tomto almanachu.

To je tedy třetí zpráva – všichni tu něco prožili a všichni dokázali ten svůj prožitek vtělit do slov, veršů a vět. Poznává se to lastně paradoxně i z toho, co v knižce chybí. Nenašel jsem žádné umělé, vykonstruované básně, poezii, kde by bublaly imaginární potůčky, dramatické, ale vlastně prázdné prózy s krkolomným dějem nebo smrtelně vážná sebestředná vyprávění o vlastním egu. Četl jsem triptych Monika I, II a III Bohumira Procházky a bavil jsem se nad příhodami jedné neohrabané dívky, jako bych tu dotyčnou včera někde potkal, jako by možná někde žila a blbla poblíž. Probíral jsem se vesměs drobnými, reflexivními básněmi nejmladší autorky Hany Runčikové s podobnou tichou radostí, s jakou čteme velkou klasickou českou milostnou poezii. To nevadí, Hanko, že už občas některé verše někdo napsal před tebou ...

Čtvrtá zpráva je tedy o tom, že almanach je vskutku čtivý, a ať už to bylo záměrné nebo se „jen“ tak sešly příspěvky, na čtivosti mu přidává také odstup a místy nadsázka a ironie, které prosvítají z více příspěvků, ať už prozaických či básnických. A je dobré a účinné, pokud ironii namíříme sami na sebe, byť původně byl na místě třeba vztek, že se cosi nevydařilo, nepovedlo, nebo že k jiným byl a je osud šťastnější a milostivější.

A tak Ilona Pluhařová píše o trampotách začínající učitelky a dokáže se „shodit“ víc než ti její rozjívění devátáci, zatímco

Václav Teslík píše svou Smutnou píseň veselého chlapce a jiné písně postavené na životních paradoxech.

To, co snad nepřesně, ale stručně mohu označit jako humor, je pátým poselstvím, ale určitě patří v pořadí důležitosti na přednější místa. Václav Franc a Josef Jindra přispěli verši i prózami, z nichž je patrná jak životní, tak literární zkušenost, ale také neutuchající chuť znovu přispět ke společnému literárnímu dílu, byť oba již dříve využili i jiné publikační možnosti.

Zdá se tedy, že dobří autoři se do almanachů LiSu stále vracejí – a to je šestá zpráva. Pokud se nepletu, nezminil jsem zatím sedmého autora, Petra Veselého. Z jedné z jeho básní, jmenuje se Kráska, jsem vybral a malinko upravil několik veršů a použil bych je jako zprávu sedmou a závěrečnou, zprávu o tom, že almanach Sedm střípků duhy vyplouvá ke čtenářům a nakonec vskutku není důležité, kolik těch čtenářů bude, ale spíš co jim knížka hezkého přinese:

*„Proplul Jičínskou branou/ hrdou přídí/
víří jarní vzduch/ na kapitánském můstku/
opilý Amor...a vůkol samí trosečníci.“*